

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehac nunquam
in lucem prodire

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Eleutherio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

VITA ELEVTHERII SERVI DEI, PER
D. GREGORIVM PAPAM SCRIPTA,

Lib. 3. Dialogorum, Cap. 33.

Septēbris 6.

Eleutherius
mortuum
excitat.

LEVTHERIVS pater monasterij beati Euangelistæ
Marci, quod in Spoletanæ vrbs pomœrijs situm est, diũ
mecum est in hac vrbe in meo monasterio conuertatus,
ibique defunctus est. Quem sui discipuli referebant plo-
rando mortuum suscitasse. Vir autem tantæ simplicitatis
erat & compunctionis, vt dubium non esset, quod illæ
lachrymæ ex ea humilī simpliciq̃ mente editæ, apud
omnipotētem Deum multa obtinere potuissent. Huius
ergo aliquod miraculum narrabo, quod inquisitus mihi
simpliciter & ipse fatebatur.

Quidā puer
grauiter à
dæmonio
vexatur.

Nō fert de-
mon Dei p-
sentiam.

Vide vim
orationis
communis,
& q̃ grata
sit Deo.

Nota de ie-
iunio sabba-
ti sancti.

Precū san-
cti viri mi-
ra virtus.

Quadam nanque die dum iter carperet, facto vespere
cū ad secedendum locus deesset, in monasterium virginū deuenit: in quo quidam
puer paruulus, quem malignus spiritus omni nocte vexare consueuerat. Sed sancti-
moniales fœminæ vt virum Dei susceperunt, cum rogauerunt, dicentes: Tecum, pa-
ter, hac nocte puer iste maneat. Quem ipse benignè suscepit, secumq̃ eum nocte
eadem iacere permisit. Facto autem manè, cœperunt sanctimoniales fœminæ eun-
dem patrem vigilanter inquirere, si quid ei puer, quem dederant, nocte eadē fecisset.
Qui miratus cur ita requirerent, respondit, Nihil. Tunc illæ eiusdem pueri innotue-
runt causam, & quod malignus spiritus nulla ab eo nocte recederet, indicauerunt,
summoperè postulantes, vt hūc secum ad monasteriū tolleret, quia iam vexationem
illius videre ipsæ non possent. Consensit senex: puerum ad monasterium duxit. Qui
cū multo tempore in monasterio fuisset, atque ad hunc antiquos hostis accedere
minimè præsumpsisset, eiusdem senis animus de salute pueri immoderatiùs per lati-
tiam tactus est. Nam coram positis fratribus dixit: Fratres, diabolus sibi cum illis so-
roribus iocabatur: at verò vbi ad seruos Dei ventum est, ad hunc puerum accedere
non præsumpsit. Postquàm vocem emisit, hora eadem ac momento idem puer cor-
am cunctis fratribus, diabolo se inuadente, vexatus est. Quo viso, senex se protinùs in
lamentum dedit. Quem dum lugentem diũ fratres coniolari voluissent, respondit,
dicens: Credite mihi, quia in nullius vestrū ore hodiè panis ingreditur, nisi puer iste
à dæmonio fuerit ereptus. Tunc se in orationem cum cunctis fratribus strauit, & con-
sulquē oratum est, quousquē puer à vexatione sanaretur. Qui tam perfectè sanatus est,
vt ad hunc malignus spiritus accedendi ausum vltèrius non haberet.

Petrus. Credo, quod ei elatio parua surrepserat: sed eius discipulos omnipotens
Deus facti illius esse voluit adiutores.

Gregorius. Itā est. Nam quia pondus miraculi solus portare nō potuit, diuisit hoc
cum fratribus, & portauit.

Huius viri oratio quantæ virtutis esset, in memetipso expertus sum. Nam cū quo-
dam tempore in monasterio positus, incisionem vitalium pateret, crebrisq̃ angu-
stijs per horarum momenta ad exitum propinquarem, quam medici molestiam Gre-
co eloquio syncopin vocant: & nisi me frequenter fratres cibo rescicerent, vitalis
mihi spiritus funditus intercidi videretur, Paschalis superuenit dies. Et cū sacratissi-
mo sabbato, in quo omnes & paruuli pueri ieiunant, ego ieiunare non possem, cœpi
plūs mœrere, quàm infirmitate, deficere. Sed tristis animus consilium citiùs inue-
nit, vt eundem virum Dei secretò in oratorium ducerem, eumq̃ peterem, quate-
nūs mihi, vt die illo virtus ad ieiunandum daretur, suis apud omnipotentem Domi-
num precibus obtineret. quod & factum est. Nam mox vt oratorium ingressi sumus,
humiliter sese cum lachrymis in orationem dedit, & post paululū completā orati-
one exijt, & ad vocem benedictionis illius, virtutem tantam meus stomachus acce-
pit, vt mihi funditus à memoria tolleretur cibus & ægritudo. Cœpi mirari quis essem,
quis fuerim: quia & cū ad animum redibat infirmitas, nihil in me ex his quæ memi-
neram, recognoscebam. Cumq̃ in dispositione monasterij mens occupata fuisset,
obliuiscabar funditus ægritudinis meæ. Si verò (vt prædixi) rediret ægritudo ad me-
moriā, cū tam fortē me esse sentirem, mirabar si non comedissem. Qui ad vespèram
ueniens, tantæ me fortitudinis inueni, vt si voluissem, ieiunium vq; ad diem alterum
transfere

transferre potuiffem. Sicque factum est, vt in me probarem ea etiam de illo vera esse, quibus ipse minimè interfuiffem.

Petrus. Quia eundem virum magnæ compunctionis fuisse dixisti, ipsam lachrymarum vim largiùs addiscere cupio. Vndè quæro, vt quot sunt genera compunctionis, mihi edifferas.

Gregorius. In multas species compunctio diuiditur, quandò singula quæque à pœnitentibus culpæ planguntur, vndè ex voce quoque pœnitentium Hieremias ait: *Diuisiones aquarum deduxit oculus meus. Principaliter verò compunctio generata duo sunt: quia Deum sitiens anima priùs timore compungitur, post amore. Priùs enim sese in lachrymis afficit: quia dum malorum suorum recolit, pro his perpetua supplicia pertimescit. At verò cum longa mœroris anxietate fuerit formido consumpta, quædam iam de præsumptione veniæ securitas nascitur, & in amore celestium gaudiorum animus inflamatur: & qui priùs flebat, nè duceretur ad supplicium: postmodum amarissimè flere incipit, quia differtur à regno. Contemplatur etenim mens, qui sint illi Angelorum chori, quæ ipsa societas beatorum spirituum, quæ maiestas æternæ visionis Dei: & ampliùs plangit, quia à bonis perennibus deest, quàm fleuit priùs, cum mala æterna metuebat. Sicque fit, vt perfecta compunctio formidinis, tradat animum compunctio dilectionis.*

Multa compunctionis genera. Thren. 3.

Quod benè sacra veracique historia figurata narratione describitur, quæ ait, quòd Axanlia Caleph fedens super asinum suspirauit. Cui dixit pater suus: *Quid habes? At illa respondit: Da mihi benedictionem: terram Australem & arentem dedisti mihi: iunge & irriguam. Deditque ei pater suus irriguū superius, & irriguum inferius. Axam quippè super asinum sedet, cum irrationabilibus carnis suæ motibus anima præsidet. Quæ suspirans, à patre terram irriguam petit: quia à creatore nostro cum magno gemitu quærenda est lachrymarum gratia. Sunt nanque nonnulli, qui iam in dono per ceperunt liberè pro iustitia loqui, oppressos tueri, indigentibus possessa tribuere, ardorem fidei habere: sed adhuc gratiam lachrymarum non habent. Hi nimirum terram Australem & arentem habent, sed adhuc irrigua indigent: quia in bonis operibus positi, in quibus magni atque feruentes sunt, oportet nimirum vt aut timore supplicij, aut amore regni celestis mala etiam, quæ antea perpetraverunt, deplorent. Sed quia (vt dixi) duo sunt compunctionis genera, dedit ei pater suus irriguum superius, & irriguum inferius. Irriguum quippè superius accipit anima, cum sese in lachrymis celestis regni desiderio affligit. Irriguum verò inferius accipit, cum inferni supplicia flendo pertimescit. Et quidem priùs inferius, ac post irriguum superius datur. Sed quia compunctio amoris, dignitate præeminet: necessè fuit, vt priùs irriguum superius, & post irriguum inferius commemorari debuiffet.*

Iudic. 13.

Irriguū superius & inferius mysticè.

Petrus. Placet, quod dicis.

VITA S. HUMBERTI CONFESSORIS, IN HANNONIA QUIESCENS: EX PERVETVSTO MS.

codice. Natalis eius incidit in Annunciationis Dominicæ diem: Elevationis verò in sextum Septembris, quo die Cameracensis Ecclesia eius festum celebrat.

TEMPORIBVS Childerici Regis Francorum floruit ^{Septēbris 6.} sanctus Domini Humbertus de Macerij villa, ex beato ^{Patria & pateres S. Humberti.} Eurardo patre, & Popita matre, claris Francorum proceribus. Qui ab ipsis puerilibus annis egregia futuræ sanctitatis dedit indicia: præsentia scilicet fastidire, nihil in mûdo appetere, sola quæ fructum beatitudinis veræ pariunt, ambire. Ob hoc parentes eius aduertentes puerum superna illustratione visitatum, Lauduni viris peritissimis commendarunt sacris literis imbuendum. Vbi proficiens ^{Traditur literis imbuendus & sacerdotio initiatur.} atate & gratia, in monasterio recluditur, & vsque ad sacerdotium vitæ merito promouetur. In præfata autem vrbis ecclesia supra coætuos & fenes sanctitate tanta pollebat, vt multi eius exemplo animati,